

23.2.2016

נייר עמדה בנושא: כישלון המדינה בטיפול באנשים טרנסג'נדרים

מרכז ניר כץ למאבק בלהט"בופוביה
האגודה למען הלהט"ב

הנתונים:

הדו"ח השנתי של מרכז ניר כץ לשנת 2015 (דו"ח מספר 3) מראה כי 19% מן הפניות למרכז נגעו למקרי אלימות ואפליה כלפי אנשים טרנסג'נדרים. נתון זה הינו עקבי וציב גם ביחס לדוחות קודמים (החל מראשית פעולת המרכז בשנת 2013). מדובר באחוז עצום ביחס לגודל הקהילה הטרנסג'נדרית המצביע על הפגיעות הגדולה של קהילה זו.

אירועים כנגד אנשים טרנסג'נדרים נופלים לכדי כל אחד מן התחומים אותם בוחן הדו"ח ובכלל זאת אירועים בבתי הספר, במקומות העבודה, כלקוחות, במסגרות טיפוליות, בתקשורת ובמשפחה. יחד עם זאת, בחינת הדיווחים מעלה כי אירועי להט"בופוביה כנגד אנשים טרנסג'נדרים הינם לרוב חמורים יותר באופיים וברמת העוינות והאלימות שהם משקפים בהשוואה לאירועים באותן הקטגוריות בכלל הדיווחים. וכך למשל אירועים במרחב הציבורי הקשורים לקהילה הטרנסג'נדרית כוללים מקרים של תקיפה פיזית חמורה ביותר, ובכלל זאת על ידי קבוצה של תוקפים (ת"א, חיפה, הקריות), והשלכת אבנים ובקבוקים (חולון, ת"א). אירועים בסביבת מקום העבודה מתאפיינים בהתעמרות חמורה מצד עמיתים ומנהלים, ואף מצד לקוחות..

בין המקרים הבולטים שדווחו למרכז הדיווח:

1. תקיפה חמורה של אישה טרנסג'נדרית בחיפה, וניפוץ חלונות ביתה באבנים.
2. זריקת אבנים על אישה טרנסג'נדרית ברחוב ברמלה.
3. משפחה התעללה באישה טרנסג'נדרית ונישלה אותה מזכויות הרכוש והירושה.
4. קבוצת פייסבוק המוקדשת לרפואת נשים סירבה לקבל לשורותיה אישה טרנסג'נדרית.

5. סירוב להשכיר דירה לאישה טרנסג'נדרית.

6. לקוחה אשר סירבה כי אישה טרנסג'נדרית תגיש לה מזון בחנות

המלצות

1. הקמת ועדה לבדיקת טיפול המדינה באנשים טרנסג'נדרים, אשר תגבש תוכנית פעולה
2. תקצוב מיידי של ארגוני הקהילה הטרנסג'נדרית (פרויקט גילה, 'מעברים') לחיזוק המענה בתקופת הביניים עד לגיבוש ויישום המלצות הועדה
3. תקצוב גופים הנאבקים בלהט"ב בפוביה בקהילה הגאה (מרכז ניר כץ למאבק בלהט"ב בפוביה) וגופי הסיוע והתמיכה הנפשית בקהילה (קו הקשב 'יש עם מי לדבר' של האגודה למען הלהט"ב).
4. חינוך – ישום תוכנית לחינוך לקבלה בנושאי מגדר בגנים ובתי הספר – הרחבת הפעילות של ארגון חוש"ן
5. חיזוק פעילות הקבוצות לנוער גאה, בדגש על נוער טרנסג'נדר – באמצעות ארגון הנוער הגאה

סיפורי מקרים:

א. התנהגות טרנספובית מצד רופא – הוגשה תלונה לוועדת האתיקה של ההסתדרות הרפואית

ביום רביעי, השני לספטמבר, בשעה 11:30 הגעתי לטיפול אצל, פסיכיאטר של קופת החולים. במהלך הטיפול דיברתי בלשון מעורבת והסברתי שעזבתי את הדת גם בגלל הזהות המגדרית והנטייה המינית שלי. הסברתי שבחרתי בשרות צבאי למרות הדיספורייה והקשיים. הרופא התבטא בחריפות נגד הרצון שלי לקבל הכרה מהצבא. הוא אמר שעלי לשמור על זהותי בשקט ולהפסיק לנופף בה מתחת לאף של כולם. הוא התבטא נגד האקטיביזם הלהט"ב"קי ואמר: אתם לא רוצים לשרת, אין לכם מוטיבציה, אתם רוצים להשתמט, כולכם. הוא דיבר נגד המצעד, ואמר שאין לו מושג למה אנשים מצהירים בקול למי הם נמשכים, שזה כמו שהוא יודיע לכולם שיש לו מאהבת. הוא אמר מפורשות שאם היה רואה אותי כפסיכיאטר צבאי היה נותן לי אי התאמה (רק על הרקע המגדרי) למרות שחזרתי ואמרתי שחשוב לי לשרת למרות הקשיים. בסופו של דבר עזבתי את המרפאה בתחושה ממש ממש קשה. הופתעתי מאוד לפגוש את הלהט"בפאקופוביה הזו מצד רופא.

ב. פניה שלא במגדר הנכון, והפרת צנעת הפרט במיון של בי"ח - הוגשה תלונה לבית החולים בעקבותיה יערוך מרכז ניר כץ הדרכה לכלל צוות המיון בשיתוף ארגון חוש"ן

בזמן שהותי במיון, בבית החולים... לאחר שנאמר לי כי אני בהליך אשפוז, וכשביקשתי לדעת אם מעלים אותי לאשפוז, נעמדה המזכירה של המיון ששאלתי אותה וצרחת לאחות האחראית בקולי קולות, בעוד זו עומדת בצד השני של המיון "החולה (בנקבה- למרות שהצהרתי כי אני גבר) הטרנסית החדר שלה מוכן" כל באי המיון שמעו והסתכלו... מעמד שהביך אותי ביותר.

ג. תקיפה חמורה בחיפה – התערבות המרכז הביאה לבסוף למעצר החשודים

גב' ... הינה אישה טרנסג'נדרית ועל רקע זה סובלת מהצקות בלתי פוסקות מצד שכנים ואחרים במרחב הציבורי. באירוע הנדון, שלושה בחורים, אותם מזהה ... כשכניה אך אינה יודעת את שמותיהם, הגיעו בשעות הלילה אל קרבת דירתה והחלו לגדף אותה בין היתר בצעקה: "הומו". לאחר שקראה להם מדירתה שיפסיקו את הצעקות, החל אחד מהם לבעוט בדלת הכניסה לדירה ואף זרק אבן אשר נפצה את חלונה. מאוימת וחוששת לביטחונה התקשרה למשטרה, אולם ניידת הגיעה רק כעבור שעותיים, פרק זמן לא סביר לאור תקיפה כה חמורה, ואכן התוקפים כבר לא נכחו במקום.

כתב:

ד"ר גיל פישהוף
רכז – מרכז ניר כץ למאבק בלהט"בופוביה
האגודה למען הלהט"ב בישראל
רח' נחמני 28 ת"א
ת.ד. 29523 תל אביב 61294
yesh@gibt.org.il